

1936-VIII

I. Saulė juo buvo nusileidusi, žir tam-sos šešeliai užguli žemę. II. Žvėrų aliejujų ke-lio pusiaj ėjo pūdymaj, ²⁾ per kurios teresi ilgi žali, III. viena tik siena, placiai išsišakojusi, ^{Kaspinių-eiros.} žkuri atminė Petro Jonulio terus ir protėvius, nei kiek neįstebėjo.

IV. Surimastės nepajuto, kaip priejo nema-ciomis neparūstamas žmogus ^{nugiemė} ^{ASMENINĖ,} ^{Kauno miesto muziejaus} ^{BIBLIOTEKA} Republikos, pagarbines Kristij ¹⁹⁸⁸ ^{XVI} /2
ko ponas reikalauja.

V. Surimastės nepajuto, k. ¹⁾ Apadravus
svertė dangum raso vienint ²⁾ karinę rūmtai galvojo.

I. Sak. sud. iš 2 sak. sudedamuojų supungimo būdu.

II. sak. sud. iš 2 sak. retraktu sudedamuojų supungimu.

III. sak. sud. iš 2-jų sak. prijungimo būdu. I sak pagrind.

II sak. šalutinis I-mo laipsnis, par.

IV. sak. sud. iš 2 sak. sudedamuojų supungimo būdu.

V. sak. sudėtas iš 5 sak. I su II suleisti prijungimo būdu,
II su kitais sak. sutapimo būdu. I sak. pagrind. likusieji šaluti-mosi papildinio. II sak.-I laips. III-II laips. IV-III laips.

1936 - V-18 d.

I. Buvo tamši ir šalta naktis, kada į vienuolyno vartus pradejo katin-kas dūkšentė.

II. Išejęs vienuolis pravirė vartus ir nakties tamsumoje pamažė stovintį žmogų ir šalia jo marč vaikeli.

III. Vienuolio paklaustas, kas esas ir ko noris, nepažistamais atsakęs, esas nelaimingas relikvis: jau kilinta diena, su savo sūnumi bėveik nieko neturėjė lurnoje ir misias badu.

IV. Girdėjęs tai vienuolis atidare duris, įvedė juos vidum, susiildė, daivė paralygti ir ko maloniūsiai priėmė.

V. Kada pakelėvius su savo vaiku parilsejo, vienuo-

-lis pradėjo ji klavineti, kas jis toles esas, iš kur keliaujas.

Lietuviai kalboje, sakiniuose, grietos trankos sakynio dalims nira nustatyta. Taigi žodinių trankos - laisva. Dariniausia pantaino lietuvių k. išprastinė žodinių trankos sakynė.

Išprastinė žodinių trankos yra tokia: Išprimiausia eina veiksnyje su (prideranciais) jokiuklanciais jam žodžiais, 2) taip pat su prak. jam žodžiais ir 3) papildinys su prakl. jam žod.

pav. Saulės dukte paklausė karalaikis, panėmė stebuklingionius daktus ir paliego su karalaite.

Paryminius trankos.
Deinamieji ir nederin. kilmininko linksmio paryminiai dariniausia stovi prieš paryminėjį žodį: pav. Mociutės dukrelė

audė plonas drobeles.

Priedeliniai parūmyniai dažniausiai
eina po parūmimojo žodžio, pav. Šau-
li močiuse kraiželyje krovie.

Jei susiduria kartu derinamas ir nedeli-
namas parūmynys, tai pirmiam sako-
mas derinamais, o paskiam nederinama-
sis. Pav. Aš panaiciai jauną mergelę
žalibiu mity darsėle

Šiaips parūmyniai dažniausiai eina
prieš parūmimojo žodį. Pav. Aš prisis-
kymione grāns ^{egilių} Baltarusias gels-
aš labiausia myliu.

Aplinkyliaus žoolrių frakta sakinyje.
Darmavus aplink. Sakinyje eina tokia
tvarka: pirmiausia eina laiko aplinkylė,
paskiam vietas aplink., tikslo, bendro ir
kitos.

Pav. Vieną kartą svečiuose ištiko

mane labai skaudli relaimė.

Jei susiduria dvi vienos rūšies aplinkylės
tai pirmiam sakoma bendresnio. Čiužio
aplinkylė, o paskiam siauresnio turin. apl.
Pav. Šiaudien rytg lūstantis devyni
šimtai trisdešimt seštais metais, linžlio
min. penkioliktą dieną.